

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
093/19	Heradsstyret	PS	11.12.2019

Saksbehandlar	ArkivsakID
Nina Marie Kvamme	19/2702

Søknad om deltaking i forsøk med statleg finansiering av omsorgstenesta for Osterøy kommune frå 2020

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Osterøy kommune søker om deltaking i forsøksordninga for statleg finansierte omsorgstenester.

Heradsstyret - 093/19

HS - behandling:

AVRØYSTING

Rådmannen sitt framlegg - samrøystes vedteke.

HS - vedtak:

"Osterøy kommune søker om deltaking i forsøksordninga for statleg finansierte omsorgstenester."

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet har i Prop. 1 S for 2020 føreslege å [forlengje og utvide forsøket med statleg finansiering av omsorgstenesta](#). Forsøket skal utvidast med seks nye kommunar fra 2020. I tillegg kan Indre Østfold kommune søkje om deltaking. Det er tatt atterhald om Stortinget si handsaming av saka. Forsøket omfattar ein statleg finansieringsmodell og statlige tildelingskriterier for omsorgstenester. Det er utarbeidd eit regelverk for tilskotet i forsøket, med kriterier for tenestetildeling og innhald i finansieringsmodellen.

Prosjektperioden er 2021-2022. Forarbeid i 2020, og nedtrapping i 2023-2024. Søknadsfrist er **01.02.2020**.

Det er i prosjektet særleg fokus på:

Bruker sitt behov i sentrum

- Det skal ytast tenester som er individuelt tilpasset ut frå den enkelte sitt behov

- Brukermedverknad er sett i system

Lik tildelingsprosess

- Rett kompetanse og kunnskapsgrunnlag skal nyttast i behovsvurdering og tenestetildeling

- Likt arbeidsverktøy er nytta i tildelingsprosessane

Økonomiske verkemiddel:

Det blir i første omgang **trekt midlar frå rammeoverføringa**, tilsvarande det kommunen har nytta på følgjande kostrafunksjonar:

234: Aktiviserings- og servicetenester overfor eldre og personar med funksjonsnedsetningar

253: Helse- og omsorgstenester i institusjon

254: Helse- og omsorgstenester til heimebuande

og **261:** Institusjonslokale

Deretter blir det gitt eit

inntektspåslag pr år som svarar til 4% av nettoutgiftene til omsorgstenestene, avgrensa opp til 28 mill kroner i 2020 for ein enkelt kommune. Kr 500 000 er øyremerka prosjektgjennomføringa.

Inntektspåslag for nye kommuner blir gitt frå 01.07.20.

Aktivitetstilskudd skal finansiere tenestene som kommunen tildeler gjennom enkeltvedtak. Dette er regulert av statlege prisar per eining.

Rundsumstilskuddet skal finansiere omsorgstenester som det ikkje blir fatta vedtak om, eller forvaltningstenester som til dømes drift av ei tildelingseining. Det blir tatt utgangspunkt i kommunen sitt nettorekneskap for 2019 for desse tenestene.

Overskot av forsøket må nyttast innan 2023 i høve vilkåra.

Vurdering:

Hovudfokuset for denne saka har vore kvalitet for tenestetildeling og økonomiske føresetnader.

Osterøy kommune har ei organisering som tilfredstillar kriteriene for opptak i forsøksordninga. Forsøksordninga har brukarane sine behov i fokus samt fokus på likskap i tildeling. Ordninga vil kunne gi godt grunnlag for oversikt av drift som styringsverktøy, samt gi ei god innsikt i tenestene. Ein vil få tilgang til gode kartleggings- og vedtaksmalar som vil vere nyttige for dei ulike einingane som og vil vere til nytte etter forsøksordninga er over.

Det vil vere viktig at både politisk og administrasjon har eit klårt bilete av kva forsøksordninga sine føresetnader er i høve korleis sektor for helse, omsorg og sosial skal organisere prosjektet både i forkant og etterkant om Osterøy vert teken opp i ordninga. Det må gjerast eit arbeid fram mot søknadsfrist 1.februar 2020, då det av tids- og kapasitetsomsyn så langt ikkje har vore mogleg med ein brei intern prosess i denne saka. Det vil bli fremma ny sak til heradsstyret 19.februar 2020 med tanke på sjølve gjennomføringa av forsøksordninga. Dette vil vi gjere for å belyse nærare korleis vilkåra vil påverke sektoren, då særleg i høve budsjettering og økonomisk risiko. Dersom heradsstyret 19.februar ikkje finn det formålstenleg at kommunen står som søker vidare, har vi høve til å trekkje søknaden innan 28.februar 2020.

Som mange kommunar har Osterøy kommune og opplevd ei vekst i omfang og kompleksitet i helse- og omsorgstenester. Denne veksten vil truleg forsetje i åra framover. Osterøy kommune har i dag låge kostnader til helse og omsorgstenester ift sammenlignbare kommuner, og dette vil også være viktig å ha fokus på framover. Tenestene må stadig vidareutvikla seg og yte kostnadseffektive tenester.

Det må vere fokus på at ordninga ikkje skal føre til auke i tenestenivået sjølv om dei er dekkja av

statlege overføringar. Osterøy kommune må ha eit tenestnivå som står i samsvar med økonomiske rammer. Ved at statlege overføringar til helse og omsorg vil takast ut av ramma i forsøksordninga, vil det vere viktig å følgje utviklinga og rapportere på status for tenestnivå i denne tida. Dette for å ha ein bevissthet om budsjett og økonomiplan, både under forsøksordninga, og for åra etter for å unngå overraskingar.

Gjennomgang av ordninga visar at det for kostnadseffektive kommunar har vore ein tendens til at tenestene får eit høgare kostnadsnivå, og nærmar seg meir eit gjennomsnittleg kostnadsnivå for landet. Prosjektet vil derfor kunne innebere ein økonomisk risiko ved avslutning av prosjektet, om vi då har vent oss til ein situasjon med høgare kostnader. Det vil kunne medføre ei svært krevjande omlegging å då eventuelt måtte ta tenesta ned til kva som er økonomisk berekraftig i Osterøy, utfrå inntektsnivå.

At vi i dag er kostnadseffektive vil vere økonomisk gunstig i forsøksordninga. Overskot av ordninga er øymerka Helse og omsorg, og må nyttast innan 2023. Overskotet kan til dømes nyttast til investeringar innan sektoren, knytt til områda innan kostrafunksjonane som vist over. Dette kan vere eit viktig grep, for ikkje å binde opp i ei drift som må takast ned igjen etter avslutta prosjektfase. Om vi set inn ekstra ressursar i drifta, må dette vere prosjektbasert. Formålet må vere å effektivisere ordinær drift, og utarbeide system som ivaretek dette etter endt prosjektperiode.

Vidare har ordninga blant anna ført til styrking av brukarmedverknad og vedtakspraksis og gitt meir styringsinformasjon, då det har vore tilført ekstra midlar til blant anna tildelingskontor.

Samla sett vurderer rådmannen så langt forsøksordninga til å kunne vere ei positiv ordning for Osterøy kommune på kort sikt, men med monaleg økonomisk risiko i forhold til overgang til vanleg drift igjen. Ein må difor i stor grad ta inn over seg at dette er eit midlertidig ordning, til det blir teke avgjersle om noko anna på nasjonalt nivå.

Folkehelse: forsøket vil støtte opp under prosjektet vi har gåande med KS konsulent, der målsettinga er å auke eigenmestring hos innbyggjarane i kommunen

Miljø: ikkje tatt stilling til

Økonomi: vi har ikkje klart å rekne ut kva dette betyr for Osterøy kommune. Erfaringar frå Os, Stjørdal og Lillesand viser overskot i prosjektperioden, men at kostnadane for sektoren har auka i løpet av same periode. Dette er særst uheldig med tanke på tida etter avslutta prosjekt.

Konklusjon

Rådmannen tilrår at kommunen søker om opptak. Det er avgjerande med ei grundig utgreiing fram til søknadsfrist 1.2.2020, for å sikre at vi har klarlagt best mogleg kva dette innebærer for Osterøy kommune.